

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándi-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

A polgári iskola társadalmi hivatása.

(Folytatás.)

Az iskola egy szép ígéret, melyet az élet van hivatva beváltani. Az iskola a jövő számára dolgozik s ha itt nem esőpögtetünk tisztultabb életfelfogást a gyermek zsöngé lelkébe: társadalmunk zárkózott lesz a jövőre is; ha ma nem fáradozunk azon, hogy munkás kezeket, művelt polgárokat neveljünk a hazának: nem lesz a jövő generációban sem. Ezen a téren tehát, amit elmulasztunk a mulasztás hatványozott számmal és sullyal esik a mérlegbe; következményeit nyögni sinyleni fogjuk évtizedek múlva is.

A jövőbe néző, okos kulturpolitikának azon kell tehát fáradoznia, hogy az iskolai nevelés segítségével jöjjön el közbénk minél előbb az a nemzeti beolvasztó erő, mely felekezeteit, kasztokat, közjogi ellentéteket, külön faji és nyelvi áspirációkat egybeforraszt közös nemzeti feladatok számára. Es amely, a nemzeti erők eme keverékében, fajsúlyuk szerint juttat méltó helyet a gyöngéknél is. Mert, ha

egy nemzet testében, mint nálunk is, boldogtalan a gyöngék milliója, akkor az a nemzet maga is boldogtalan. — A társadalomban felbomlik az erők egyensúlya és öszhangja. Vagyis az így, egyoldaluan nevelt társadalomnak érzelme sem lesz a nemzeti újjászületés óriási feladatairól s azt sem fogja tudni, hogy a jogi oktatás szűk korlátain túl — még egy egész nagy erkölcsi világ, egy boldogulást kereső nemzet létezik!

Az a célunk, hogy az emberi társadalomban előforduló ellentéteket, kiáltó visszáságokat orvosoljuk. Ez szent kötelessége, a kor intő szava szerint, úrnak és parasztnak, honoráciornak, polgárnak egyaránt. Mert minél kisebb lesz az úr a kunyhók lakója s a paloták urai közt, minél keskenyebb a diplomás ember s a kéze munkája után élő polgár között — annál könnyebben boldogul és halad fejlődésében a nemzet.

A hegyek soha sem voltak oly kihívóan magasak, s a völgyek oly szakadozottan mélyek, mint a doktrinér liberálisizmus mai világában. A nemeség eltörlésének sirján megszületett a pénzes-zsák uralma; az egyoldalu iskolai nevelés következtében az u. n.

szellemi arisztokrácia s ennek nyomában az elzárkózottság, gög, hiúság stb. rossz indulata. Vajjon életre bír-e kelni még egyszer oly közszellem, a lelkeknek oly harmóniája, melynek dús televénye termi Széchenyi István, Kossuth Lajos és Deák Ferenchez mért nagy szellemeket!

Hogy valamely nép előkelő szerepet játszik a világ színpadán, azon erkölcsi és szellemi nívón kell állania, amelyre máig eljutott az emberiség. Korunkat három nagy mozzanat jellemzi: a technika óriási haladása, a műveltség általánossá tétele s ebből kifolyólag, oly kulturintézmények létesítése, mely az alsó néposztályok nívóját erkölcsileg és szellemileg emeli. Nemzeti háztartásunknak új elvek, új irányeszmék csapásain megindult berendezkedése — új alkotásoknak a szükségét hozta meg. Nemzeti államunkat 1848-ban, majd 1867-ben modern alapokra fektettük; intézményeinkben a művelt külföldet utánozni próbáltuk, de egyről megfeledkeztünk, arról t. i. hogy ott, ezeknél a munkálatoknál volt mire támaszkodjanak, alap, mire építsenek: megvolt századok óta a polgári osztály. Nekünk ezt előbb meg kell te-

A távozóhoz.

Ne hagyj el! Oh ne vidd magaddal
A régtől várt tavaszt,
Számomra balzsam nincs legében,
Ha vele nem maradsz.

Hiába nyílnak, illatoznak
Az ibolyák nekem,
Ha őket a te kedvedre
Frissen nem tűzhetem.

Pacsirta, csalogány dalában
Mi gyönyört leljek én,
Mikor nem csendül a te hangod,
Legédesebb zenem?

Te vagy szívemnek napsugára,
Te üdvöm és hitem,
Ha elhagysz, minden oly sötét lesz,
A milyen a szívem!

Koroda Pál.

Történetek az erki papról.

Az egykori híres erki papról, Blaskovics Andrásról a következő jóízű apróságokat írja Vutkovich Sándor dr.

A bécsi hírneves egyházi szónokával, a XVIII. századnak nevezetes Abraham a Sancta Clarájával nagyban vetélkedik Blaskovics András, az erki pap. (Heves vármegye.) Ezt a jó urat egy alkalommal azzal vádolták vendégei, hogy egyházi beszédeit leginkább Abraham a Sancta Clarából lopotja s hogy rögtönözni nem tud. Blaskovics képéből kikelve érzékenykedni kezdett, de egyúttal azt kívánta, hogy adjanak neki akármilyen témát s arról fog prédikálni, megjegyezve természetesen, hogy az anyag olyan legyen, a mi nem sérti a morált, vallást és illemet.

A dolog annyira megtetszett magának a házi gazdának, Orczy Józsefnek is, hogy ötven aranyat ajánlott a fogadás tárgyában.

Kimondták azonban, hogy Blaskovics a szószéken kapja meg a témát lepecsételve. Ott tartozik a levelet fölbontani és azután a prédikációhoz fogni. Képzhető mily nagy volt a kíváncsiak tömege, mikor a legközelebbi vasárnap Blaskovics a szószékre lépett. Elmondva a szokásos evangéliumot és fölbontva a levelet, felkiáltott: Részeg vagyok!! majd hozzáfogva a prédikációhoz, így szólt:

— Kedves keresztény hiveim! Részeg vagyok, igen részeg vagyok, de nem a bortól hanem az én édes megváltóm és üdvözítőm, a Jézus Krisztus iránt való szeretetemtől.

Blaskovics egy óráig gyönyörűen bo-

Pontos kiszolgálás!

HEISLER FERENCZ és TÁRSA férfi- és női divatruházában

Az összes tavaszi újdonságok megérkeztek.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanoncznak felvétetik.

Szabott árai

remtenünk, vagy pedig halottaiból fel-támasztva, új életre keltenünk. Az ál-lami és társadalmi regeneráció nehéz munkájára — 4 évtized tapasztalat bi-zonyítja ezt — a mai kasztokra tagolt társadalom teljesen képtelen.

Ezeket a jelenségeket tanügyi po-litikánknak is észre kellene vennie s az iskolai neveléssel következetesen munkálkodnia azon, hogy udvarképes-sé válják a munka, felkapott divattá a polgári foglalkozás. Hogy lássa ezekben a tényekben a polgári társadalomnak kiegyenlítő, nivelláló hatását, amely meg is valósítható, ha az intéző körök a magas sferából leszállnak a minden-napi élet talajára, ahol még mindig elég sok a rejtett kincs, de annak a kiaknázására igazi kulturpolitika kell olyan, mint a melynek alapjait Csengerly Antal, a polgári iskoláról tartott beszéd-jében még 1879-ben lerakta.

Az így, Csengerly eszméi szerint nevelt polgári társadalom önképzés út-ján a szellemi művelődés magasabb nivójára emelkedhetik.

A közéletben, a politikai, diplomáci-ai, katonai pályán szerezhettek érdemeket a nemzet boldogulása körül. A történe-lem igazolja, hogy egészséges polgári tár-sadalom nélkül a közéletben finomabb érintkezések, öntudatos politikai élet, a mű-vészetek és tudományok felvirágzása el-sem képzelhető.

Ennek a célnak egy erőteljes, a kor színvonalán álló, modern polgári iskola felelne meg a legjobban. Kor-mányon levő miniszterünk bölcsessége minden bizonnyal meg fogja találni az eszközöket és módokat arra, hogy ez a nagy jövőjű, ezidő szerint azon-ban mostoha szerepre juttatott intéz-mény mielőbb oly módon reformáltas-sék, hogy magasztos hivatásának, a beléje helyezett várakozásoknak meg-felelni tudjon. (vége.)

Donszky Lukács.

szélt és az egész társaságnak elállt a sze-me-szája. A prédikáció után aztán az ötven arany ütötte meg a markát.

Nagyon érdekes az „Utolsó ítéletből” ezimű prédikációja is, melyet „Az orki pap” szerzője Egerben (1893) így ad elő.

Az ősi kastély gyakori vendégei közt volt bizonyos Sággy János is, egy dormán-házi nagybirtokos joviális, tréfás uriember, ki, egyebek közt arról volt nevezetes, hogy tágas és diszes udvarházában Dormánházán, hébe-korba hetegig tartó s hét vármegyére szóló dinom-dánomokat szokott volt rendez-ni. Ez a derék ur szintén igen szeretett Blaskovicsunkkal kötekedni és midőn egykor széles jókedvében vastagabb tréfára fogta a dologot, Andrásunk azt találta neki hirtelen-ben mondani: „Ugy mókázzék velem a tekin-tetes ur, hogy a prédikálószebből fogom ősz-szehunczutolni.

Mit tárgyal a város ?

(Közygyűlési Jelentés).

Szigetvár képviselőtestülete által a f. hó 6-án délután 3 órakor tartandó rendki-vüli közgyűlésnek tárgysorozata a következő:

- 1.) Az 1906 évi összes községi száma-dások előterjesztése és megvizsgálása.
- 2.) A gróf Andrássy Aladárnétól meg-vett országos és hetivásár helypénzszedési vételárának hetvenezer koronának kölcsön fel-vétele a Pesti hazai első takarékpénztár e-gyesülettől, (Névszerinti szavazás.)
- 3.) Előjárósági előterjesztés a városház újra építése ügyében.
- 4.) Horváth János és nejétől ingatlan vétel.
- 5.) Felterjesztés intézése a m. kir. ke-reskedelmi miniszter urhoz a vasúti állomás épület újra építése esetleg kibővítése iránt.
- 6.) A polgári fiúiskolai adományokból és az építési költségekből megmaradt összeg-nek más célra való felhasználása.
- 7.) Felterjesztés a vármegyei törvény-hatóságához a házaló kereskedés betiltása ügyében szabályrendelet alkotása iránt.
- 8.) Osesodál János kérelme a polgári leányiskola előtti aszfaltjárda készítéseért 54 K 60 fillér kiűzetése iránt.
- 9.) Illetőségi és telepítési ügyek.

Tekintettel a multkorii vezércikkünkben tett fejszólásunkra, az előjáróság készséggel tett eleget azon óhajunknak, hogy a közgyűlés tárgysorozatát előzetesen ren-delkezőnkre boesátotta, ami annál is in-kább szükséges, hogy a képviselőtestület tagjai és a polgárok között vita tárgyává tétessék a tárgysorozat és az előadói javaslat ne legyen meglepetésszerű.

A fentebbi tárgysorozatból láthatjuk, hogy nagyon is közérdekű és igen fontos közgyű-lés lesz f. hó 6-án a városházán, — miért is kívánatosnak tartjuk, hogy ez alkalommal a t. városatyák lehetőleg teljes számban je-lenjenek meg az ülésen.

— De már azt magam is szeretném hallani — kiáltá Sággy. Csak aztán vigyáz adta papja, hogy prédikáció után ki ne te-kerjem a nyakadat.

— No, ha szeretné, hát meg is fogja hallani — mondá Blaskovics.

— A legközelebbi vasárnap ismét uri közönséggel telt meg az őrsi templom san-ctuariuma. Blaskovics a szószékre lépett s hatalmas prédikációt kezdett „az utolsó íté-letről.”

Az előkelő társaság köztük maga Sággy János is, feszült figyelemmel várakozott, mi-ker következik már a java. — Egyszer csak Blaskovics ekepp folytatta beszédét: „Ma-gam is azon hitben vagyok, kedves keresz-tény hűveim, hogy az Urústen haragja már nemsokára reánk fogja boesátani a retten-tes utolsó ítéletét, annyira megrontottak már

H I R E K.

Itt a tavasz !

Még esik a hó, hideg szél fuj az utakon, a kályhában pedig, már ahol futja, ropog a tűz, de azért mégis itt a tavasz.

A fű, a virág, a fak lombja érzi a benne levő életerőt és kitér a világos-ságra és ha nem is érzi a meleg nap-fényt, marad, mert ha nincs is még itt az érlelő meleg, el kell annak jönnie mégis, mert idehajtja a természet rendje.

És ha hideg is van még, az a ta-vasz, mely a természetben jelentkezik nem marad el a szivekből. Életre kell itt is a virág, a szerelem és ha olykor-olykor ki-kibujik a nap a felhők közül, a madárdallal versenyt csatlog a esők.

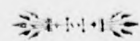
— **Katholikus nagygyűlés Pécsen.** A he-tedik országos katolikus nagygyűlést az idén Pécsen fogják megtartani az ottani országos kiállításal egyidejűleg.

— **A főispán az alvidéken.** Mint tudó-sítónk jelenti, a mult héten Oszró község-ben hitelszövetkezetet alapítottak és ebben oroslánrésze van a község derék tanítója-nak Sütő Lászlónak, nemkülönb Szucsics Kálmán bogdásai tanítónak. Ez alkalommal megjelent a községben Kapotsfy Jenő vár-megyénk derék főispánja, kit a szomszéd köz-ségekből is összesereglett nép lelkes óvá-cióval fogadott. A főispán a hozzá intézett üdvözlő beszédre válaszolva lelkes és ha-zafias szellemű beszédet mondott, melynek keretében különösen hangsúlyozta, hogy ugy mint eddig — ezután is a kisemberek dol-gaival szivesen foglalkozik s a derék magyar nép érdekeit mindig szíven viseli s töle tel-hetőleg, igyekszik is azt előmozdítani: A nép kitérő lelkesedéssel és eljenzéssel fo-gadta a derék főispán szavait. Az alvidéken szivesen emlékeznek vissza a főispáni látog-atásra és a lefolyt szép ünnepségre.

ezt a nyomoruságos világot az emberek ra-vaszSággy, korhelySággy, betyárSággy, gaz-Sággy, hunczutSággy, gonoszSággy, akasz-tófaravalóSággy”, — természetesen minden szó végén erősen hangsúlyozván a végső szótagokat, miközben kezeivel folyvaást Sággy felé gesztikulált.

Az uri társaság majd megpukkadt ne-vettében, míg Sággy urannak jó képpel kel-le a diszes titulusokat végig hallgatnia s el-nyelni.

— Átkozott papja ! — mondá a pre-dikáció végeztével, Blaskovics vállat meg-veregetve, — még sem hittem volna, hogy ilyen nagy köpé vagy. Ne felj, nem tekerem ki a nyakadat. Jer, igyuk meg a barátság-poharat. De aztán többé ki ne prédikálj.

Hölgyeim és Uraim! Saját érdekükbe rendeljenek mintákat az új

posztó nagyraktárból

TELEFON 413.

hol gyári áron vásárolhatnak. — Kiváló tisztelettel

TELEFON 413.

KRAUSZ ARNOLD, férfi és női posztó nagyraktára PÉCS, Király-utca 15. (Hattyu-épület.)

Gapona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1907. március 1-én.

Buza	--	K. 6.60—6.80
Rozs	--	„ 5.60—5.88
Árpa	--	„ 6.—6.50
Zab	--	„ 6.50—6.80
Tengeri	--	„ 5.—5.50
Bab	--	„ 8.—

121 sz.

1907. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Szigetvári kir. járás-bíróságnak 1906. évi V 208/1 számú vég-zése következtében Dr. Ujházi Hugó ügy-véd által képviselt Weisz Ede javára Vecsei József ellen 302 K 60 f. s jár. erejéig 1906. évi május hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 770 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, tehének, 1 borju és 1 sertés nyil-vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Szigetvári kir. já-rásbíróság 1907. évi V. 85/1 számú végzése folytán 174 kor. 85 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi márczius hó 31. napjától járó 5% kamatai, erejéig Darányban alperes lakásán leendő megtartására 1907. évi márczius hó 8-ik napjának d. o. II órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érín-tett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség ese-tén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-gokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értel-mében ezen javára is elrendeltetik.

Szigetvár, 1907. évi febr. hó 22. napján.

Klie János
kir. bír. végrehajtó.

Ház eladás

Szigetváron a nagykanizsai országúton levő 617. számú ház, szabad kézből eladó. Ugyanott április 1-re lakás bolt-helyiséggel kiadó. Bővebbet:

Szabó István

szításmesternél.

Hirdetéseket

jutányos ártért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Biztos gyógyulást

talál mindenki a felette fájdalmas hajók
Rheuma — Csuz

Ischias — Zsába ellen.

ha csak egyszer is megpróbálja

AZ ÚJ SZERT.

SAMOL

„SAMOL” egy kenőcs, mely K. 1.50 és K. 2. 50-es (sokát tartó tubusokban) a legjobb gyógyszerárban kapható.

Ha lakóhelyén levő gyógyszerárban „SAMOL” meg nem volna rakárton, tessék írni a forráskörhöz.

FILO JÁNOS gyógyszerész. Budapest,
Mátyás-tér 3.

„SAMOL” oly eddig ismeretlen, hatásos alkatrészt tartalmaz, melynek előállítása a legtöbb álbamban szabadalmazva van. A Budapesti ker. betegsegélyző pénztár kórházában, más számos kórházban, orvosok és magánosok által kipróbálva. Használati utasítás és orvosi vélemények minden tubusnál.

BREUER FERENCZ BARCSI CZÉG TÜZIFA-ÁRJEGYZÉKE.

Van szerencsém Pivnica, Bastaji és Daruvár (Slavonia) állomásokon fekvő készletemből ajánlani:

egészséges szép bükkhasábfát K. 150

egészséges szép gyertyánhasábfát K. 160

10000 kg.-ként bérmentve Szigetvár állomásra állítva.

Fizetési feltételek: A megrendelés alkalmával vagononkint K. 50. — beküldendő, a maradvány utánvétellel szedetik be.

Becséses rendelményöket kéri teljes tisztelettel

Breuer Ferenc Barcs 1.

Deutsch Dávid fia

divatárházában SZIGETVÁROTT.

az összes tavaszi újdonságok
nagy választékban raktárra érkeztek.

Különlegességek

Blouse és ruhakelmékben!

Női confectió újdonságok!